

**RAPORT
O STANIE
GMINY RÓŻAN
ZA 2020 ROK**

MAJ 2021 ROK

Rozdział I – Informacje ogólne

1. Informacje ogólne o gminie Różan.

Gmina Różan jest gminą miejsko-wiejską położoną w północno-wschodniej części województwa mazowieckiego w powiecie makowskim. Gmina graniczy od północy z gminą Młynarze, od południa z gminą Rzewnie, od zachodu z gminą Czerwonka Włociańska, a od wschodu z gminą Goworowo z powiatu ostrołęckiego. Większa część gminy przedzielona rzeką Narwią, leży na jej prawym brzegu. Różan przecina skrzyżowanie dróg krajowych 60 i 61, przez co miasto leży na ważnym szlaku tranzytowym, zachowując jednak przy tym swoje walory krajoznawczo – turystyczne.

Sieć osadniczą gminy tworzy miasto Różan (siedziba gminy) i osiemnaście jednostek pomocniczych (sołectw): Chelsty, Chrzczonki, Dąbrówka, Dzbądz, Dyszobaba, Kaszewiec, Miłony, Mroczyki-Rębiszewo, Paulinowo (sołectwo obejmuje część wsi oznaczoną numerami 14-tu posesji), Podborze, Prycanowo, Szygi, Załęże-Eliasze, Załęże-Gartki, Załęże-Sędziąta, Załęże Wielkie, Załużie, Zawady-Ponikiew.

Miasto Różan jest jednym z najstarszych miast na Mazowszu. Prawa miejskie posiada od 1378 roku. Ze względu na swoje strategiczne położenie miasto było areną wielu wydarzeń historycznych, od czasów średniowiecznych, poprzez okres Rzeczypospolitej Obojga Narodów, zaborów, aż do wojen w XX wieku. Nowożytna historia gminy Różan to m.in. ulokowanie Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych i pierwsze w Polsce po 1990 r., udane referendum w sprawie odwołania rady miejskiej.

Gmina Różan jako jednostka samorządu terytorialnego działa za pośrednictwem aparatu administracyjnego – Urzędu Gminy w Różanie. Za pośrednictwem urzędu i zatrudnionych w nim pracowników realizowane są zadania własne gminy. Na dzień 31.12.2020 r. w Urzędzie Gminy w Różanie było zatrudnionych 25 osób (20 etatów administracyjnych i 5 etatów obsługi).

Ponadto gmina Różan działa w oparciu o jednostki organizacyjne. W zależności od formy funkcjonowania są to:

- 1) jednostki budżetowe, tj.:
 - a) Szkoła Podstawowa im. I Dywizji Tadeusza Kościuszki w Różanie,
 - b) Przedszkole Samorządowe w Różanie,
 - c) Ośrodek Pomocy Społecznej w Różanie,
- 2) zakłady budżetowe, tj.: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Różanie (przekształcony poprzez likwidację z dniem 31.12.2020 r. w Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Różanie),
- 3) jednostki posiadające osobowość prawną, tj.:
 - a) Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Różanie,
 - b) Gminna Biblioteka Publiczna w Różanie.

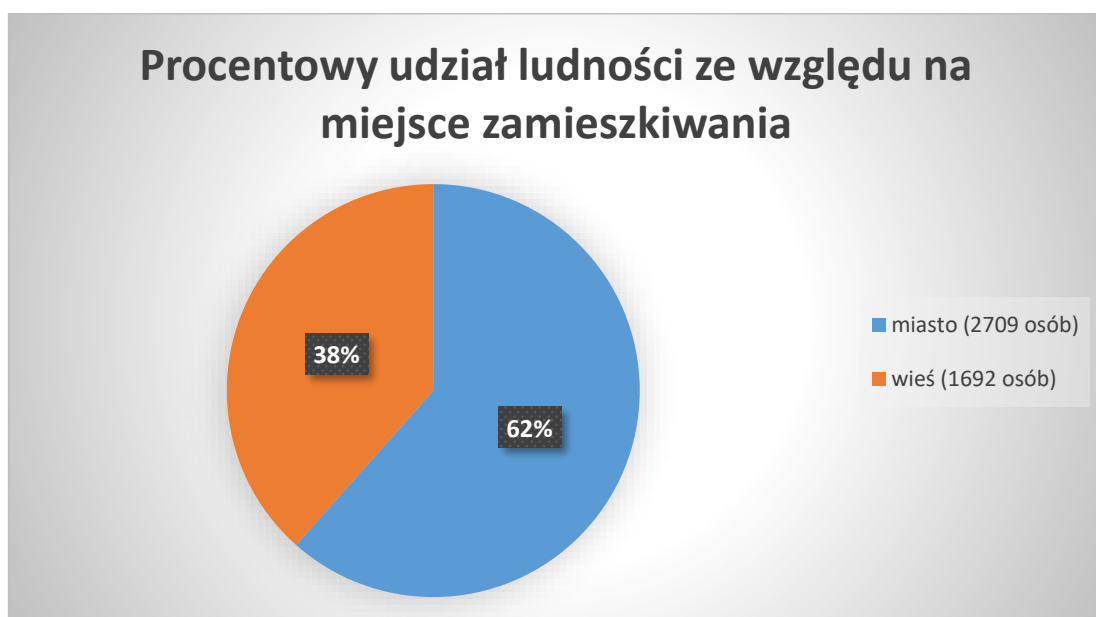
2. Notka demograficzna.

Gmina Różan zajmuje powierzchnię 8435,68 ha i jest zamieszkiwana przez 4401 mieszkańców – stan na 31.12.2020 r. (4424 mieszkańców – stan na dzień 31.12.2019 r.). Spadek mieszkańców rok do roku – 23 osoby. W tej liczbie 2258 osób stanowią kobiety a 2143 mężczyźni. W 2020 r. na terenie gminy Różan odnotowano 50 urodzeń (2019 – 37) i 66 zgonów (2019 – 49). Oznacza to ujemny przyrost naturalny. Oceniam, że w przypadku powtórzenia wzrostu urodzeń w roku 2021, oprócz skupienia się na remontach, modernizacji i unowocześnianiu już istniejącej infrastruktury oświatowej, należy podjąć działania zmierzające do jej rozbudowy. I to zarówno, jeśli chodzi o nowe miejsca przedszkolne, czy w szkole podstawowej. Jednocześnie występuje konieczność stworzenia profesjonalnego zaplecza do obsługi osób niepełnosprawnych oraz zabezpieczenie pomocy dla coraz większej ilości mieszkańców w wieku senioralnym.

W ciągu lat 2014 – 2020 liczba ludności (osób zameldowanych na stałe), spadła o 124 osoby. Migracja ujemna utrzymuje się od początku lat 90-tych ubiegłego wieku. Jednocześnie należy podkreślić, że nie sposób jednoznacznie zweryfikować faktycznej ilości osób zamieszkujących gminę Różan, ponieważ jest ona różna w zależności od rodzaju prowadzonych statystyk. Inna liczba osób występuje w deklaracjach opłat za zagospodarowanie odpadów komunalnych, inna w rejestrze wyborców. W roku 2020 duża część osób kolacjonowała, ze względu na różne okoliczności, miejsce swojego faktycznego zamieszkania i zameldowania. Spadek liczby mieszkańców jest całkowicie nieadekwatny do ilości nowopowstających domów jednorodzinnych i wpływających do Urzędu Gminy pozwoleń na budowę.

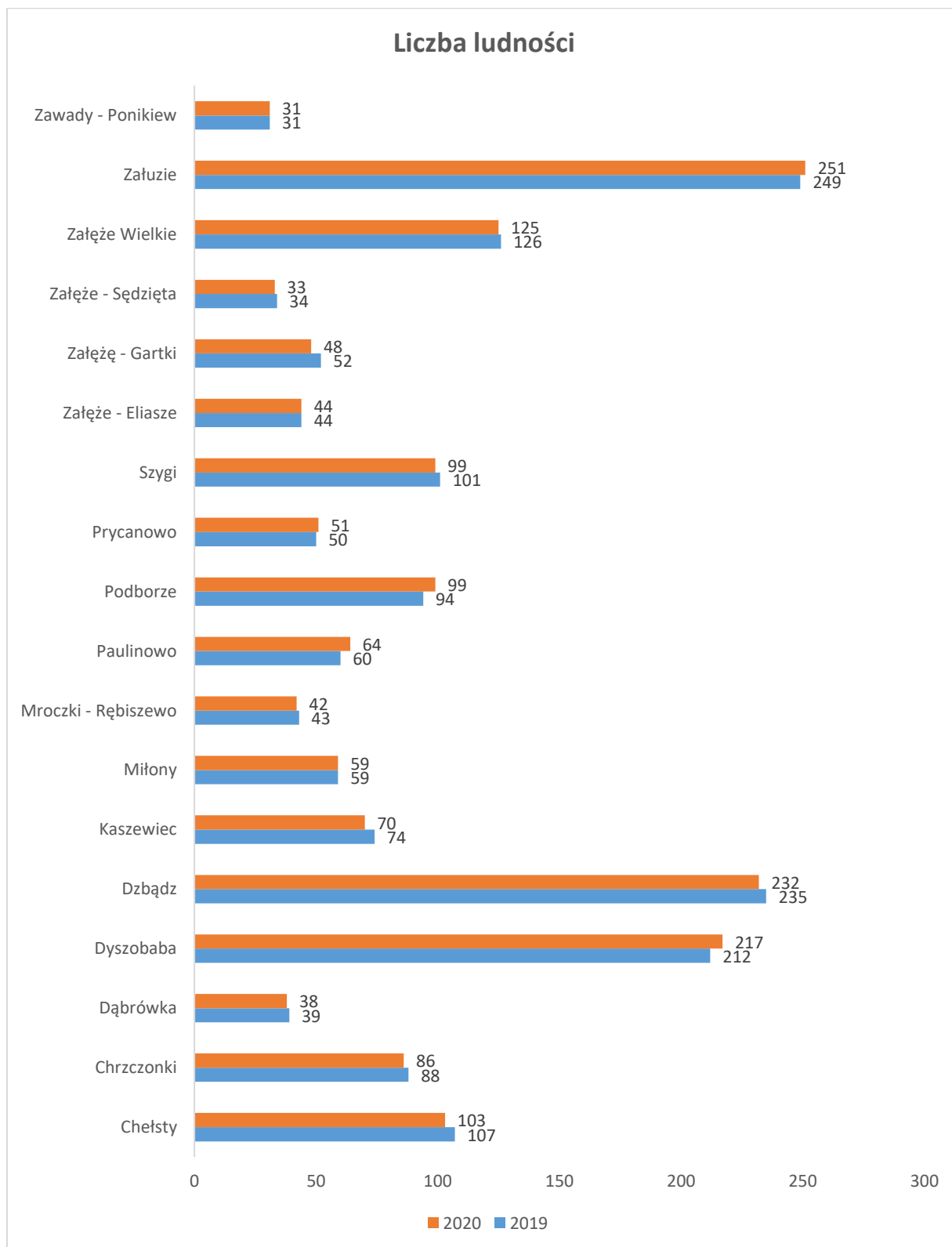
Gminę Różan cechuje niska gęstość zaludnienia, niezmienna na przestrzeni lat 2010-2012. Waha się wokół 53 osób na 1 km² powierzchni gminy. Średnia krajowa (123 osoby na 1 km²), wojewódzka (150 osób na 1 km²). Średnia w rozproszonym powiecie makowskim to 43 osób na 1 km². W porównaniu z innymi gminami miejsko-wiejskimi Różan cechował się niższą gęstością zaludnienia – średnia gmin miejsko-wiejskich kraju wynosiła 86 osób na 1 km², a województwa mazowieckiego – 127 osób na 1 km².

Demografia:

Liczba ludności w mieście Różan spadła rok do roku o 15 osób, a na terenach wiejskich o 8 osób.

Liczba ludności w poszczególnych sołectwach w latach 2019-2020:

3. Bezrobocie i rynek pracy.

W dniu 31.12.2020 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy pozostawało 291 mieszkańców gminy Różan. W porównaniu do 2019 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie spadła o 7 osób. Ubiegły rok był pierwszym od 2015, gdy liczba bezrobotnych spadła rok do roku. Sugeruje to zwiększenie legalnego zatrudnienia w firmach i przedsiębiorstwach, ale również ma związek z masowym przechodzeniem pracowników na emerytury i inne świadczenia, w związku z panującą w 2020 r. pandemią COVID-19. Generalnie, pomimo utyskiwań osób najgorzej wykształconych, nieporadnych życiowo i takich, które wychodzą z systemowego założenia, że nie ma dla nich pracy, na rynku pracy zauważalny był deficyt pracowników. Mierzalne bezrobocie poza wyjątkami dotyczy osób, które w zasadzie nie są zainteresowane zatrudnieniem, ponieważ wykorzystując różne systemy wsparcia i pomoc społeczną zakładają *a priori*, że nie opłaca im się pracować. Powoduje to napływ pracowników spoza granic kraju, szczególnie Ukrainy. Taka sytuacja jest zauważalna w miejscowych firmach.

Porównanie struktura bezrobocia na dzień 31.12.2018 r., 31.12.2019 r. i 31.12.2020 r.

2018 r.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych							
	ogółem	kobiety	Z prawem do zasiłku		Do 30 roku życia	W tym do 25 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Powyżej 50 roku życia
			ogółem	kobiety				
m. Różan	184	91	41	23	79	44	188	67
gm. Różan	106	58	12	9				

2019 r.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych							
	ogółem	kobiety	Z prawem do zasiłku		Do 30 roku życia	W tym do 25 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Powyżej 50 roku życia
			ogółem	kobiety				
m. Różan	189	94	26	14	94	55	196	65
gm. Różan	109	60	10	4				

2020 r.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych							
	ogółem	kobiety	Z prawem do zasiłku		Do 30 roku życia	W tym do 25 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Powyżej 50 roku życia
			ogółem	kobiety				
m. Różan	206	98	38	20	74	43	208	62
gm. Różan	85	50	11	8				

Podobnie, jak w latach ubiegłych, w roku sprawozdawczym Gmina Różan i jej jednostki podległe były stałym organizatorem różnego rodzaju wsparcia w zatrudnieniu. W ten sposób wykorzystywane są instrumenty rynku pracy tj. prace interwencyjne, roboty publiczne, staże oraz prace społecznie użyteczne. Liczba osób korzystających z tych form zatrudnienia waha się w zależności od możliwości Powiatowego Urzędu Pracy w Makowie Mazowieckim, od kilku do kilkudziesięciu w ciągu roku. W 2020 r. tylko w ramach prac społecznie użytecznych zatrudnionych było 8 osób, kolejne 6 odbywało odpłatny staż, w ramach prac interwencyjnych zatrudniano 1 osobę.

Perspektywy dotyczące skali bezrobocia na terenie Gminy można ocenić jako dobre. Powstają nowe miejsca pracy w handlu, gastronomii i usługach. Gmina zabiega o ściągnięcie poważnego inwestora, który deklaruje zatrudnienie ponad 200 osób. Wydaje się, że ciężące nad Różanem fatum składowiska odpadów promieniotwórczych, przestaje mieć znaczenie i rodzić obawy przed inwestowaniem na terenie Gminy.

Rozdział II – Ogólne informacje finansowe

1. Podstawowe dane dotyczące wykonania budżetu gminy Różan w roku 2020.

Budżet gminy Różan w 2020 r. po dokonanych zmianach wynosił po stronie:

- 1) dochodów ogółem – 34.439.209,63 zł,
- 2) wydatków ogółem – 35.505.395,63 zł.

Budżet gminy Różan wzrósł rok do roku o ponad 2,6 mln zł po stronie dochodów i o 2,3 mln po stronie wydatków. Dynamika wzrostu pozwala na postawienie śmiałej, ale opartej na faktach tezy, że gmina Różan rozwija się pomimo rosnących kosztów funkcjonowania różnych sfer życia publicznego. Racjonalne wydatkowanie środków budżetu oraz systematyczne, ale niewielkie podwyżki podatków i opłat lokalnych (poza niezbędną i nieuniknioną podwyżką opłat za odbiór odpadów komunalnych od 01.01.2021 r.), dają asumpt do spokojnego spoglądania w przyszłość.

Co niezwykle ważne, 10,5 mln złotych dochodów budżetu stanowi rekompensata z tytułu lokalizacji KSOP na terenie gminy. Udział rekompensaty w dochodach z uwagi na jej stały charakter spada. Dużą w tym zasługą Rady Miejskiej w Różanie, która podchodzi ze zrozumieniem do proponowanych przez burmistrza zmian, mających stopniowo uniezależnić gminę od tego ustawowego odszkodowania. W chwili obecnej opłata z tytułu lokalizacji KSOP stanowi już mniej niż 30% budżetu gminy, z blisko 40% w 2015 roku.

Budżet Gminy za 2020 r. zamknął się nadwyżką w kwocie 1.304.830,35 zł. Dochody podatkowe wzrosły w roku sprawozdawczym o ponad 4%. Dług Gminy na koniec 2020 r., wynikający z pożyczki zaciągniętej w WFOŚiGW w Warszawie na sfinansowanie budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowości Dyszobaba wyniósł 532.000,00 zł. Gmina złożyła wniosek o umorzenie pozostałej do spłaty części pożyczki. Taka możliwość wynika z zawartej z WFOŚiGW umowy.

Udział wydatków majątkowych w wydatkach budżetu ogółem utrzymuje się na podobnym poziomie od kilku lat. W 2020 r. stanowił 18% wydatków. Był niższy niż w roku 2019, ale to chwilowa zmiana trendu. Rok 2021 zapowiada się z inwestycjami na poziomie blisko 9 mln zł. Wydatki majątkowe mogłyby być jeszcze wyższe, gdyby nie konieczność dotowania usług komunalnych świadczonych dla mieszkańców przez gminę (woda, ściegi i wywóz śmieci – około 2 mln zł w 2020 r.) oraz konieczność współfinansowania ze środków własnych rosnących wydatków m.in. działu Oświata i Wychowanie; Pomoc Społeczna.

Porównanie ogólnej realizacji dochodów i wydatków w 2018 r., 2019 r. i 2020 r.:

ROK 2018:

Dochody		Wydatki	
30.492.501,97 zł (100,88%)		30.954.079,84 zł (96,75%)	
Bieżące	Majątkowe	Bieżące	Majątkowe
30.286.746,88 zł (101,10%)	205.755,09 zł (77,55%)	23.096.719,93 zł (97,10%)	7.857.359,91 zł (95,78%)

ROK 2019:

Dochody		Wydatki	
32.134.315,33 zł (100,94%)		31.470.658,72 zł (94,78%)	

Bieżące	Majątkowe	Bieżące	Majątkowe
31.933.400,20 zł (101,64%)	200.915,13 zł (48,14%)	25.135.606,15 zł (97,19%)	6.335.052,57 zł (86,28%)

ROK 2020

Dochody		Wydatki	
34.230.379,93 zł (99,39%)		32.925.549,58 zł (92,73%)	
Bieżące	Majątkowe	Bieżące	Majątkowe
33.368.937,09 zł (99,29%)	861.442,84 zł (103,71%)	26.987.605,81 zł (93,39%)	5.937.943,77 zł (89,85%)

Na terenie gminy Różan funkcjonuje fundusz sołecki. Gmina realizuje w ten sposób zadania własne w ramach partycypacji obywatelskiej mieszkańców sołectw. Ze środków funduszu realizowane są wydatki na remonty dróg żwirowych, zakupy sprzętu i wyposażenia do istniejących remiz OSP i świetlic wiejskich, opracowania dokumentacji technicznej na budowę infrastruktury technicznej i budowa tejże. Fundusz sołecki pełni de facto rolę budżetu obywatelskiego. Integruje mieszkańców wsi i angażuje ich do podejmowania decyzji bezpośrednio wpływających na poprawę jakości ich życia.

Szczegółowe zestawienie dochodów i wydatków, w tym wykaz wydatków majątkowych znajduje się w sprawozdaniu z wykonania budżetu gminy Różana za 2020 r, stanowiący załącznik do zarządzenia nr 27/2021 Burmistrza Gminy w Różanie z dnia 26 marca 2021 r.

2. Mienie komunalne

Na dzień 31 grudnia 2020 r. gmina Różan posiadała w zasobie następujące składniki mienia komunalnego:

1. Grunty przeznaczone pod budownictwo o pow. 20,65 ha, w tym:
 - 1) działek będących w użytkowaniu wieczystym o łącznej powierzchni 8,68 ha:
 - a) 27 działek przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe o łącznej powierzchni 3,34 ha,
 - b) 15 działek przeznaczonych pod budownictwo usługowe o łącznej powierzchni 5,34 ha.
 - 2) działek będących w dzierżawie o łącznej powierzchni 0,83 ha:
 - a) 9 działek budowlanych o łącznej powierzchni 0,62ha,
 - b) 15 działek przeznaczonych pod usługi o łącznej powierzchni 0,19 ha,
 - 3) gruntów przekazanych w zarząd o łącznej powierzchni 1,98 ha,
 - 4) gruntów będących w bezpośrednim zarządzie gminy o łącznej powierzchni 18,05 ha w tym 7 działek budowlanych przeznaczonych do sprzedaży o łącznej powierzchni 0,54 ha.
2. Grunty rolne o łącznej powierzchni 11,63 ha, w tym:
 - 1) grunty rolne będące w bezpośrednim zarządzie gminy o łącznej powierzchni 5,65 ha.
 - 2) grunty rolne będące w dzierżawie o łącznej powierzchni 5,98 ha.
3. Grunty rekreacyjne znajdujące się w zasobie gminy o łącznej powierzchni 6,67 ha.

4. Pozostałe grunty będące w zasobie gminy o łącznej powierzchni 52,07 ha w tym grunty przeznaczone pod budowę zbiornika wodnego na rzece Rózanicy o łącznej powierzchni 26,16 ha.
5. Gmina Różan jest właścicielem 7 działek przeznaczonych pod zabudowę zagrodową o łącznej powierzchni 0,87 ha
6. Drogi o nawierzchni utwardzonej i ulepszonej o pow. 39,70 ha.
7. Gmina Różan jest właścicielem:
 - 1) 6 budynków wielorodzinnych,
 - 2) budynku dwurodzinnego,
 - 3) 4 obiektów szkolnych tj. 2 budynków szkół i jednego budynku przedszkola, budynku hali sportowej,
 - 4) 2 budynków użyteczności publicznej (urząd gminy, budynku socjalno-biurowy ZGKiM),
 - 5) budynku po byłym przedszkolu adaptowanego na potrzeby: służby zdrowia, dzienny dom „Senior+”, dla potrzeb Gminnej Biblioteki Publicznej utworzonej w dniu 01.01.2008 r.,
 - 6) 4 budynków świetlic wiejskich,
 - 7) 5 stacji uzdatniania wody,)
 - 8) oczyszczalni ścieków,
 - 9) kiosku,
 - 10) PSZOK zlokalizowanego na zrekultywowanym wysypisku odpadów komunalnych,
 - 11) sieci kanalizacji sanitarnej o łącznej długości – 32,83 km (2020 - 27,74 km),
 - 12) sieci wodociągowej o łącznej długości – 121,07 km (2020 - 120,14 km),
 - 13) 2 pojazdów w tym: autobus szkolny i bus szkolny,

Ponadto w roku sprawozdawczym gmina Różan przejęła z mocy prawa, w wyniku podziałów nieruchomości grunty o łącznej powierzchni 2755 m² pod drogi gminne.

Przebudowane zostały drogi:

- Dyszobaba – 1353,70 mb.,
- ul. Przemysłowa w Róźnie 1013,82 mb.,

Szczegółowe zestawienie mienia komunalnego znajduje się w załączniku do sprawozdaniu z wykonania budżetu gminy Różana za 2020 r, stanowiący załącznik do zarządzenia nr 27/2021 Burmistrza Gminy w Róźnie z dnia 26 marca 2021 r.

Rozdział III – Strategie, polityki, programy.

Na dzień 31.12.202 r. pozostawały aktualne, przyjęte przez organy gminy następujące strategie i programy wieloletnie:

- 1) Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015 – 2020 przyjęta UCHWAŁĄ Nr XVII/99/2015 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 22 grudnia 2015 r.,
- 2) Strategia Rozwoju Gminy Różan na lata 2016 – 2023 przyjęta UCHWAŁĄ Nr XXVIII/143/2016 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 19 grudnia 2016 r.,
- 3) Program ochrony środowiska dla Gminy Różan na lata 2016 – 2020 z perspektywą do roku 2023 przyjęty UCHWAŁĄ Nr XXVIII/142/2016 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 19 grudnia 2016 r.,
- 4) Program Rewitalizacji dla Gminy Różan na lata 2016 – 2023 przyjęty UCHWAŁĄ NR XXX/158/2017 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 31 marca 2017 r.,
- 5) Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Różan na lata 2009 – 2032 przyjęty UCHWAŁĄ Nr XXXIV/167/10 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 29 stycznia 2010 r.,
- 6) Strategia Promocji Gminy Różan przyjęta UCHWAŁĄ Nr XXI/100/2008 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 23 czerwca 2008 r.
- 7) Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Różan na lata 2019 – 2023 przyjęty UCHWAŁĄ NR VIII/45/2019 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 29 kwietnia 2019 r.
- 8) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019 – 2023 przyjęty UCHWAŁĄ Nr VII/41/2019 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 29 marca 2019 r.
- 9) Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Różan przyjęty UCHWAŁĄ Nr XIX/108/2016 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 14 marca 2016 r.

Rada Miejska w Różanie rokrocznie przyjmuje również do realizacji inne programy, są to m.in.:

- 1) Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Różan.
- 2) Program współpracy Gminy Różan na 2021 rok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- 3) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Strategie i programy są realizowane i oceniane w cyklach rocznych. Sprawozdania z realizacji poszczególnych dokumentów znajdują się w BIP gminy Różan.

Rozdział IV – Ład przestrzenny

Na dzień 31.12.2020 r. pozostawały aktualne następujące dokumenty planistyczne:

1. Uchwała nr XXVI/128/2009 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 26 stycznia 2009. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Szygi i Zawady-Ponikiew (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego nr 49 poz.1196 z 10 kwietnia 2009 r.).
2. Uchwała nr XXVI/129/2009 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 26 stycznia 2009. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Prycanowo i Podborze (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego nr 49 poz.1197 z 10 kwietnia 2009 r.).
3. Uchwała nr III/15/2011 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 28 stycznia 2011. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Chełsty (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego nr 56 poz.1830 z 14 kwietnia 2011 r.).
4. Uchwała nr III/16/2011 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Kaszewiec Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego nr 56 poz.1831 z 14 kwietnia 2011 r.
5. Uchwała nr III/17/2011 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 28 stycznia 2011. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Paulinowo (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego nr 56 poz.1832 z 14 kwietnia 2011 r.)
6. Uchwała nr III/18/2011 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 28 stycznia 2011. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru wsi Dzbądz (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego nr 56 poz.1832 z 14 kwietnia 2011 r.)
7. Uchwała nr III/18/2002 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie zamian w miejscowym ogólnym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Różan (dotyczy części wsi Dzbądz)
8. Uchwała nr XXXV/169/2006 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 12 czerwca 2006r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Różan (DZ.Urz.Woj.Mazowieckiego Nr 152 z dnia 05.08.2006 r. poz.5070) – dotyczy części obszaru miasta od Narwi do Rynku i prawa strona ul. Cementarnej.
9. Uchwała nr XXXIV/209/2014 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 22 sierpnia 2014r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Różan (Dz.Urz.Woj.Maz z 02 .10.2014 r. poz.9093) – dotyczy części miasta
10. Uchwała nr IV/15/2018. Rady Miejskiej w Różanie z 21 grudnia 2018 r w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Dyszobaba (Dz.Urz.Woj.Maz. z 25.01.2019 r.poz.1355).
11. Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta i gminy Różan – uchwała nr XXXVI/184/2017 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 18.12.2017 r. w sprawie zmiany studium (*czwarta zmiana*).
12. Uchwała nr VIII/46/2019 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Placu Obrońców Różana w Różanie.

Na podstawie uchwały nr XLII/212/2018 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 19 czerwca 2018 r. przystąpiono do opracowania nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Różan. Z analizy istniejących planów zagospodarowania przestrzennego wynika konieczność ich aktualizacji. Ma to związek z oczekiwaniami mieszkańców, co do możliwości gospodarczego korzystania ze swoich nieruchomości. Niestety spełnienie oczekiwań właścicieli nieruchomości częstokroć rozmija się z obowiązującymi dla

danego terenu możliwościami jego zagospodarowania, a w konsekwencji przekłada się na odmowę zmiany planu przez organ nadzoru. W wyniku negatywnej oceny studium przez Wody Polskie i braku jego uzgodnienia, prace nad uchwałą zostały wstrzymane.

Generalnie, obowiązujące przepisy utrudniają zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Procedura ich nowelizacji jest długotrwała i skomplikowana, uzgodnienia trwają miesiącami i latami. Z praktycznego punktu widzenia w lepszej sytuacji planistycznej są właściciele nieruchomości położonych na obszarach nie objętych planem.

W roku bieżącym Gmina Różan przystąpiła do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Różan, obejmującej możliwość budowy stacji zaopatrującej Gminę w gaz ziemny oraz budowę centrum logistycznego na terenie wsi Paulinowo. Ponadto podjęto procedurę zmiany granic miasta Różan polegającą na przyłączeniu części wsi Paulinowo.

Rozdział V – Pomoc społeczna, wspieranie rodziny, osób niepełnosprawnych.

1. Pomoc społeczna.

Głównym organizatorem pomocy społecznej na terenie gminy jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Różanie, Pl. Obrońców Różana 4. OPS realizuje zadania własne i zadania zlecone w zakresie ustalonym ustawami i aktami wykonawczymi do ustaw oraz uchwałami władz lokalnych. W 2020 r. nastąpiła zmiana na stanowisku Kierownika OPS w Różanie.

Celem działania OPS w Różanie jest rozpoznawanie i zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Ośrodka Pomocy Społecznej w Różanie w skład struktury organizacyjnej jednostki wchodzi następujące stanowiska pracy: kierownik, pracownicy socjalni, asystent rodziny, wieloosobowe stanowisko ds. świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego i postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, jednoosobowe stanowisko d/s administracyjnych, pielęgniarki, terapeuci oraz opiekunki środowiskowe.

Obszar gminy jest podzielony na 4 rejony działania pracowników socjalnych:

- Rejon I – Różan, ulice: ul. Plac Obrońców Różana, Mostowa, Fortowa, Zjazd, Sienkiewicza, Słowackiego, Lwowska, Wileńska, Hallera, Panny Marii, 3 Maja, Przechodnia, Rolna, Nowa, BLOK 6A, miejscowości: Kaszewiec, Dąbrówka, Chelsty;
- Rejon II – Różan, ulice: Warszawska, Gdańska, Mickiewicza, Ostrowska, Przemysłowa, Królowej Bony, Zygmunta Starego, Zygmunta Augusta, Jagiellonki, Radziwiłłówny, Kamienne Schodki, Nadnarwiańska, Gdańska 6C i 6E, miejscowości: Prycanowo, Podborze, Załuzie, Zawady Ponikiew;
- Rejon III – Różan, ulice: Poniatowskiego, Uklei, Czysta, Kopernika, Skłodowskiej, Szkolna, Szmaragdowa, Diamentowa, Topazowa, Agatowa, Rubinowa, Bursztynowa, Kilińskiego, Gdańska 6D, miejscowości: Dyszobaba, Chrzczonki, Miłony, Szygi, Załęże Wielkie, Załęże - Gartki, Załęże - Sędzięta, Załęże - Eliasze;
- Rejon IV – Różan, ulice: Polna, Targowa, Spokojna, Parkowa, Witosa, Kościuszki, Pogodna, Słoneczna, Marzanny, Tęczowa, Lazurowa, Cementarna, Leśna, Gdańska 6 i 6B, miejscowości: Paulinowo, Dzbańdz, Mroczyki-Rębiszewo.

Instytucjami realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej oraz wspierającymi podmioty pomocy społecznej w realizacji ich zadań w gminie Różan są również:

- Urząd Gminy w Różanie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Różanie
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Różanie
- Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza (w strukturze OPS w Różanie)
- Senior+ (w strukturze OPS w Różanie)
- Posterunek Policji w Różanie (Komenda Powiatowa Policji w Makowie Mazowieckim)
- placówki oświatowe
- placówki ochrony zdrowia
- organizacje pozarządowe.

Zadania gminy w zakresie pomocy społecznej szczegółowo określa Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020, przyjęta Uchwałą Nr XVII/99/2015 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 22 grudnia 2015 r.

Opracowanie strategii zostało poprzedzone diagnozą sytuacji społecznej w gminie oraz charakterystyką wybranych problemów społecznych, tj.: bezrobocie, niepełnosprawność, alkoholizm i narkomania oraz bezradność opiekuńczo-wychowawcza.

Celem głównym realizacji założeń wynikających z dokumentu Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020 jest poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Różan poprzez stworzenie im możliwości rozwoju, zaspokojenia potrzeb przez aktywną integrację. Na szczegółowe cele strategii składa się m.in.:

1) Ograniczenie skutków życia w biedzie.

Pracownicy socjalni OPS prowadzą na bieżąco rozeznanie w środowisku w zakresie funkcjonowania rodzin, w tym szczegółowe rozeznanie sytuacji bytowej rodzin dysfunkcyjnych i o bardzo niskich dochodach. Rodziny dysfunkcyjne objęte są pracą socjalną, a rodziny o bardzo niskich dochodach otrzymują pomoc finansową stosownie do potrzeb, obowiązujących przepisów i możliwości finansowych gminy.

W 2020 roku przyznano i wypłacono świadczenia pieniężne dla 184 świadczeniobiorców, ogółem na kwotę 331.692,33 zł, w tym:

- zasiłek stały dla 40 świadczeniobiorców na kwotę 228.653,81 zł,
- zasiłek okresowy dla 17 świadczeniobiorców na kwotę 24.913,30 zł,
- zasiłek celowy dla 53 świadczeniobiorców na kwotę 35.850,00 zł,
- specjalny zasiłek celowy dla 74 świadczeniobiorców na kwotę 42.275,22 zł.

OPS realizował również świadczenia niepieniężne. Pracą socjalną objęto 327 osób. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacono 39 osobom na kwotę 20.182,00 zł. Opłacono posiłek dla 333 świadczeniobiorców w kwocie 126.946,90 zł. Objęto 31 osób standardowymi środowiskowymi usługami opiekuńczymi w miejscu ich zamieszkania.

W domach pomocy społecznej przebywało 8 osób, za pobyt, których gmina dopłaciła kwotę 231.366,00 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał również:

- zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych,
- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe),
- zasiłki pielęgnacyjne,
- świadczenia pielęgnacyjne,
- zaliczki alimentacyjne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- składki na ubezpieczenia emerytalno – rentowe,
- składki na ubezpieczenia zdrowotne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,
- świadczenie rodzicielskie,
- świadczenie wychowawcze Rodzina 500+
- świadczenie Dobry Start 300+
- dodatki mieszkaniowe i energetyczne.

OPS, we współpracy z placówkami oświatowymi, pomagał rodzicom w rodzinach problemowych i dysfunkcyjnych w pełnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych. Poradnictwo rodzinne realizowane było poprzez terapię rodzinną odnoszącą się do szeroko rozumianych problemów funkcjonowania rodziny, w tym problemów wychowawczych oraz problemów opieki nad osobą niepełnosprawną. Osoby zainteresowane kierowano do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Makowie Maz.

W 2020 roku mieszkańcy gminy Różan skorzystali z:

- poradnictwa psychologicznego,
- poradnictwa rodzinnego,
- poradnictwa prawnego.

Kadra OPS podnosi swoje kwalifikacje biorąc udział w kursach i szkoleniach specjalistycznych. Ma to znaczny wpływ na doskonalenie warsztatu pracy socjalnej, która ciągle jest najistotniejszym, ale najsłabszym ogniwem w systemie pomocy społecznej.

W gminie Różan nie występował w roku raportu problem bezdomności, polegający na przebywaniu osób w pustostanach, szopach, śmietnikach, itp. OPS posiada stosowne porozumienie ze schroniskiem dla osób bezdomnych, gdzie można umieścić osoby bezdomne niezdolne do samodzielnego życia. Główną przyczyną przedmiotowego zagrożenia jest niepełnosprawność, zaburzenia psychiczne, podeszły wiek, nadużywanie alkoholu, niezaradność życiowa. Jest to grupa najtrudniejszych klientów. Osoby te zostały objęte szczególnym nadzorem przez pracowników OPS i Policję. Systematyczne wizytacje w tych rodzinach zapobiegają niebezpiecznym wypadkom.

2) Przeciwdziałanie uzależnieniom.

Uzależnienia to problem globalny, który trafił również pod małomiasteczkowe strzechy. W gminie Różan występują uzależnienia od alkoholu, od narkotyków, od palenia tytoniu.

Problemami tymi zajmuje się głównie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W tym zakresie współpracuje ze szkołami, Policją, OPS, Poradnią Rodzinną w Makowie Maz., Poradnią Leczenia Uzależnień.

Każdego roku Rada Miejska w Różanie uchwała (o czym już wspomniano) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który jest finansowany ze środków własnych gminy – pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Poprzez imprezy promujące zdrowy styl życia, jak różnego rodzaju programy, spektakle, konkursy, zawody, gry i zabawy, organizowane w przedszkolu, szkole podstawowej i gimnazjum, dociera się do dużej grupy dzieci i młodzieży w celu uświadomienia zagrożeń wynikających z picia alkoholu, zażywania narkotyków czy palenia tytoniu. W gminie Różan funkcjonują 2 grupy AA samopomocowe, w których osoby borykające się z problemem alkoholowym wspierają się nawzajem w utrzymaniu statusu „trzeźwego alkoholika”, grupa Al-Anon dla współuzależnionych, oraz grupa wsparcia DDA dla dorosłych dzieci alkoholików.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalony w roku 2020, stanowił podstawę do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych.

W Domu Dziennego Pobytu funkcjonuje świetlica opiekuńczo - wychowawcza. Zajęcia pod opieką wychowawcy- terapeuty odbywają się we wszystkie dni robocze w godz. 14⁰⁰ - 18⁰⁰. Wprawdzie jest przeznaczona dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, ale przychodzą do niej również dzieci z tzw. rodzin „normalnych”. Integracja tych dzieci jest trudna, ale bardzo korzystna dla wszystkich uczestników.

Świetlica zapewnia dzieciom pomoc w nauce, rozwój ich zainteresowań, organizację czasu wolnego poprzez ciekawe i kształcące zabawy oraz zajęcia sportowe. Jej mankamentem jest brak stałej i efektywnej współpracy rodziców dziecka z pracownikiem świetlicy. Zajęcia w świetlicy opiekuńczo- wychowawczej i w GOUK to wspaniałe alternatywne formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież z naszej gminy.

W 2020 roku niektóre zajęcia były prowadzone z udziałem uczestników Dziennego Domu „Senior +”.

3) Pomoc osobom niepełnosprawnym.

W celu podniesienia, jakości życia osób niepełnosprawnych, uruchomiono w Różanie 2 gabinety rehabilitacyjne, które świadczą usługi w ramach kontraktu z NFZ. Usługi rehabilitacyjne są wykonywane również w domu chorego.

Wspierając działania w zakresie poprawy sprawności fizycznej i intelektualnej oraz aktywności życiowej ludzi starszych, GOUK w Różanie przyjął pod opiekę Klub Seniora skupiający kilkunastu emerytów, w celu rozszerzenia działalności tego nieformalnego jeszcze stowarzyszenia. W 2020 r. w reżimie sanitarnym i przy okresowym zawieszeniu funkcjonował Dzienny Dom „Senior +” z 15 uczestnikami, dobrze wyposażony w sprzęt do fizjoterapii.

Wydzielono miejsca parkingowe dla inwalidów na Placu Obrońców Różana, obok Przychodni Lekarskiej, przed halą sportową, przed GOUK. Zainstalowano windę, w budynku Urzędu Gminy, co usprawniło funkcjonowanie osób starszych oraz niepełnosprawnych. Są to duże udogodnienia dla niepełnosprawnych klientów tych instytucji.

Osoby niepełnosprawne są nadal postrzegane przez społeczeństwo, jako grupa osób wykluczonych społecznie. Zmiana stereotypów i postaw społecznych wobec ludzi niepełnosprawnych następuje bardzo powoli, ale już jest zauważalna. Gmina Różan rokrocznie organizuje dla osób niepełnosprawnych wakacyjne turnusy rehabilitacyjno-wypoczynkowe nad morzem w miejscowości Stegna.

Osoby niepełnosprawne objęte są ponadto opieką terapeutki zatrudnionej w OPS. Gmina poszukuje możliwości utworzenia na swoim terenie placówki zapewniającej opiekę dorosłym osobom niepełnosprawnym w ramach Środowiskowego Domu Samopomocy.

4) Opieka zdrowotna mieszkańców.

Podstawowa opieka medyczna w gminie Różan opierała się w 2020 r. na pracy trzech lekarzy rodzinnych. Opinie mieszkańców, co do ich pracy pozostają różne. Władze Gminy nie mają na to jednak większego wpływu, ponieważ są to gabinety prywatne.

Niestety wciąż występują poważne problemy związane z korzystaniem z porad specjalistycznych na miejscu, w Różanie. Coraz częściej pacjenci informują o trudnościach z otrzymaniem skierowania od lekarza rodzinnego do specjalisty.

W 2013 roku uruchomiono w Różanie prywatną przychodnię „CENTRUM MEDYCZNE”, w ramach, której funkcjonują prywatne gabinety lekarskie:

Jednak wielu mieszkańców nie stać na płatne wizyty, dlatego w dalszym ciągu oczekują miesiącami, a nawet latami, na specjalistów przyjmujących w ramach NFZ.

Gmina Różan uczestniczy w różnych zdrowotnych programach profilaktycznych dla mieszkańców. Posiada m.in. program szczepień zapobiegających odkleszczowemu zapaleniu mózgu.

5) Ograniczenie skutków bezrobocia.

Wszyscy świadczeniobiorcy pomocy społecznej, będący w wieku aktywności zawodowej oraz stosunkowo dobrym stanie zdrowia, pozostający bez pracy, są obejmowani przez OPS aktywizacją społeczno- zawodową w różnych możliwych formach. Kierownik i pracownicy

socjalni OPS w każdej rozmowie z klientem oferują kilka wariantów rozwiązania jego trudnej sytuacji życiowej, adekwatnych do możliwości klienta. Są to między innymi: aktualne oferty pracy, oferty szkoleń i kursów umożliwiających podniesienie kwalifikacji lub zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych, ewentualnie pomoc w skompletowaniu dokumentacji niezbędnej do orzeczenia niepełnosprawności. Zorganizowanie pomocy sąsiedzkiej lub objęcie usługami opiekuńczymi osób niepełnosprawnych również umożliwia domownikom podjęcie pracy zawodowej, nawet poza miejscem zamieszkania. W 2020 roku 5 rodzinom udzielono pomocy w oparciu o kontrakty socjalne, które uwzględniały problematykę bezrobocia.

Rozdział VI – Oświata, wychowanie, wypoczynek, baza sportowa i turystyczna.

1. Stan organizacji oświaty i baza lokalowa

W roku szkolnym 2019/2020 Gmina Różan była organem prowadzącym dla Przedszkola Samorządowego w Różanie, Szkoły Podstawowej im. I Dywizji Tadeusza Kościuszki w Różanie i Szkoły Filialnej w Załuziu. Stan organizacji Przedszkola, Szkoły Podstawowej, i Szkoły Filialnej.

Liczba uczniów (wychowanków) w poszczególnych placówkach.

Lp.	Placówka	Liczba oddziałów	Liczba wychowanków	W tym:								
				0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	Przedszkole	5	123	47	38 5 l.	28 4 l.	10 3 l.	-	-	-	-	-
	RAZEM	5	123	47	38	28	10					
2	Szkoła Podstawowa	19	336	-	50	42	36	10	65	61	32	40
3	Szkoła filialna Załuzie	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	RAZEM	20	346	47	50	42	36	10	65	61	32	40
	Ogółem	25	469									

W roku szkolnym 2019/2020 faktyczną działalność zakończyło Publiczne Gimnazjum im. Obrońców Różana. Liczba uczniów w roku szkolnym 2019/2020 w stosunku do roku szkolnego 2018/2019 w przedszkolu zmniejszyła się o 2 dzieci, w szkole podstawowej zmniejszyła się o 6 uczniów.

Placówki oświatowe prowadzone przez Gminę funkcjonowały w 3 budynkach komunalnych. Szkoła Podstawowa współużytkowała halę sportową. W czasie wolnym od zajęć hala była wynajmowana dla Zespołu Szkół w Różanie. Ponadto jest aktywnie wykorzystywana na zajęcia sportowe prowadzone poza zajęciami lekcyjnymi. Ubiegły rok szkolny został naznaczony pandemią COVID-19. Od marca 2020 zajęcia odbywały się częściowo zdalnie.

Oblicze współczesnej szkoły charakteryzuje poziom wyposażenia w środki techniczne. Szkoła Podstawowa została wyposażona w 2019 r. i 2020 r. w sprzęt komputerowy, wdrożono dziennik elektroniczny. Przedszkole i Szkoły korzystają z Internetu oraz na bieżąco wyposażane były w nowoczesne pomoce dydaktyczne.

W niedalekiej przyszłości planuje się remont budynku szkoły podstawowej, polegający na wymianie dachu, termomodernizacji i montażu paneli fotowoltaicznych.

2. Kadra i system doskonalenia zawodowego.

W roku szkolnym 2019/2020 w Przedszkolu Samorządowym, Szkole Podstawowej i Szkole Filialnej w Załuziu prowadzonych przez Gminę pracowało 57 nauczycieli oraz 35 pracowników administracji i obsługi.

Zatrudnienie w szkołach w roku szkolnym 2019/2020

Wyszczególnienie	Zatrudnienie		w tym:			
	etaty	osoby	nauczyciele		pozostali	
			etaty	osoby	etaty	osoby
1. Przedszkole	23,30	25	10,30	12	13	13
Razem	23,30	25	10,30	12	13	13
2. Szkoła Podstawowa	61,11	62	40,11	41	21	21
3. Filia w Załuziu	3,08	5	2,08	4	1	1
Razem	54,19	67	42,19	45	22	22
Ogółem	87,49	92	52,49	57	35	35

Poziom zatrudnienia nauczycieli wynika przede wszystkim z liczby oddziałów i godzin zajęć obowiązkowych oraz dodatkowych w przedszkolu i szkołach. Nastąpił przewidywany w ubiegłorocznym raporcie spadek poziomu zatrudnienia z uwagi na mniejszą liczbę oddziałów i godzin. Udało się przy tym uniknąć konieczności zwolnień nauczycieli i pracowników obsługi, dzięki osobom odchodzącym na emerytury.

Dla zabezpieczenia odpowiedniego poziomu nauczania w roku szkolnym 2019/2020, zgodnie z wymogami prawa i potrzebami poczyniono nakłady w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Nakłady na doskonalenie zawodowe nauczycieli w latach 2019/2020.

Wyszczególnienie	2019	Plan 2020
	(w zł)	
1. Przedszkole	2.767	9.163
2. Szkoła Podstawowa	12.131	28.244
Razem- nakłady	14.898	37.407

System doskonalenia i doksztalcania nauczycieli spowodował, że większość nauczycieli posiada kwalifikacje do nauczania co najmniej kilku przedmiotów. Efektem podejmowanych działań oraz właściwej polityki kadrowej, jest niewątpliwie aktualna bardzo dobra struktura w zakresie poziomu wykształcenia nauczycieli.

Wyższe wykształcenie magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym w roku szkolnym 2019/2020 posiadało 57 nauczycieli co stanowi 100% zatrudnionych. System doskonalenia zawodowego wśród nauczycieli pośrednio wspierany był przez obowiązujący system awansów zawodowych.

Pozostałe informacje dotyczące oświaty znajdują się w INFORMACJI o stanie realizacji zadań oświatowych gminy w roku szkolnym 2019/2020.

3. Baza sportowa

Na terenie Gminy Różan znajdują się następujące obiekty sportowo-rekreacyjne:

- hala sportowa,
- stadion,
- boisko sportowe i plac zabaw w Różanie przy ul. Pogodnej,
- plac zabaw przy ul. Gdańskiej,
- plac zabaw przy ul. Szkolnej,
- boisko i plac zabaw we wsi Dyszobaba,
- boisko we wsi Dzbądz,
- boisko sportowe we wsi Mroczyki – Rębiszewo,
- plac zabaw we wsi Szygi,
- boisko we wsi Chełsty,
- plac zabaw we wsi Podborze,
- plac zabaw we wsi Miłony,

Hala sportowa udostępniana jest w dni nauki szkolnej od 8⁰⁰ do 15⁰⁰ na potrzeby szkół. Od godz. 15⁰⁰ do godz. 18⁰⁰ odbywają się zajęcia sportowo-rekreacyjne finansowane przez Urząd Gminy prowadzone przez nauczycieli wychowania fizycznego i instruktorów. W okresie letnim zajęcia z młodzieżą odbywają się na stadionie miejskim. Na hali sportowej w sezonie letnim odbywają się zajęcia tylko w dni deszczowe i wietrzne, kiedy nie można prowadzić zajęć na stadionie. Zajęcia są prowadzone zgodnie z umową i odbywają się z podziałem na sekcje:

- sekcja tenisa stołowego, piłki nożnej, piłki siatkowej dla uczniów Szkoły Podstawowej,
- sekcja tenisa stołowego, piłki nożnej, piłki siatkowej i piłki ręcznej dla uczniów Publicznego Gimnazjum,
- sekcja Karate Kyokushin – dwie grupy wiekowe,
- sekcja piłki nożnej – orliki, młodziki, seniorzy.

W roku sprawozdawczym funkcjonowanie obiektów sportowych i służących rekreacji było ograniczone w związku z pandemią COVID-19.

4. Turystyka

Poza położeniem nad brzegiem Narwi i doskonałymi warunkami do letniego wypoczynku, gmina Różan nie dysponuje przesadną ilością atrakcji turystycznych, choć niektóre z nich są spektakularne. W tym celu podjęto próbę rewitalizacji zabytkowego carskiego fortu z przełomu XIX i XX w. oraz zagospodarowania rekreacyjno-turystycznego fortu nr 4 nad Narwią. Gmina dysponuje gotowymi projektami technicznymi zagospodarowania wspomnianych obiektów, jednak ze względu na ograniczone możliwości finansowe na dzień dzisiejszy nie jest w stanie ich samodzielnie zrealizować. Podobnie, jak projektu kładki nad drogą krajową nr 60 z ul. Sienkiewicza na fort nr 4.

W 2020 r. zakończono przygotowanie dokumentacji rewitalizacji Placu Obrońców Różana. Zakończyły się prace projektowe związane z jego przebudową oraz przebudową ulic bezpośrednio do niego przylegających.

Powyższe zadania będą możliwe do zrealizowania przy udziale środków zewnętrznych. W roku bieżącym gmina Różan rozpoczyna realizację pierwszego z wymienionych projektów tj. zagospodarowania rekreacyjno-turystycznego fortu nr 4 nad Narwią. Inwestycja otrzymała wsparcie w wysokości ponad 1,3 mln zł z budżetu samorządu województwa.

Rozdział VII – Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi. Udział burmistrza w różnych ciałach lokalnych.

Na dzień 31.12.2020 r. gmina Różan pozostawała członkiem kilku stowarzyszeń, tj.

- 1) Związek Miast Polskich,
- 2) Lokalna Grupa Działania „Zielony Szlak Niziny Mazowieckiej”,
- 3) Regionalna Organizacja Turystyczna „Szlak Wodny im. Króla Stefana Batorego”.

Aktywność gminy Różan jest widoczna w stowarzyszeniu LGD „Zielony Szlak Niziny Mazowieckiej” oraz ROT „Szlak Wodny im. Króla Stefana Batorego”. W LGD Burmistrz Gminy Różan Piotr Świdorski, jest przewodniczącym rady LGD. ROT odbywa cykliczne spotkania, na których są przedstawiane założenia zagospodarowania szlaku wodnego m.in. rzeką Narew. Może mieć to znaczenie dla przyszłych realizacji inwestycji turystycznych na terenie gminy Różan tj. zagospodarowania rekreacyjno - turystycznego fortu nr 4 i rewitalizacji fortu nr 1.

Rozdział VIII – Realizacja uchwał rady miejskiej.

Uchwały Rady Miejskiej w Różanie są realizowane przez podmiot w nich wskazany – Burmistrza Gminy Różan – na zasadach przewidzianych przepisami prawa i w granicach upoważnień ustawowych. Począwszy od realizacji uchwały budżetowej (realizacja dochodów i wydatków), poprzez realizację planów, strategii i innych uchwał burmistrz składa regularne sprawozdania oraz informacje na każdej sesji rady miejskiej. W roku 2020 informacja była składana ośmiokrotnie, tj.: 3 lutego, 24 marca, 26 maja, 21 sierpnia, 23 września, 22 października, 24 listopada i 24 grudnia.

Z przedstawionych informacji oraz sprawozdań przyjmowanych przez radę miejską, dostępnych w systemie esesja oraz na stronie BIP gminy wynika stan realizacji wszystkich uchwał. Do realizacji uchwał w 2020 r. rada miejska nie wносиła zastrzeżeń tzn., żadne ze sprawozdań burmistrza nie zostało odrzucone.

Podsumowanie

Gmina Różan pozostawała w 2020 r. w stabilnej kondycji finansowej i organizacyjnej. Przy racjonalnej polityce finansowej oraz wsparciu środkami zewnętrznymi, powinna sobie poradzić z realizacją większości zaplanowanych zadań inwestycyjnych. Na przeszkodzie może jedynie stanąć radykalne ograniczenie dochodów z tytułu udziału w podatkach (dochodowym i od osób prawnych), spowodowane działaniami proponowanymi przez rząd RP. Pod rozwagę mieszkańców i radnych należy poddać budowę nowego budynku przedszkola samorządowego oraz położyć większy nacisk na systematyczne uniezależnianie się od rekompensaty z tytułu lokalizacji Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych, przy jednoczesnych zabiegach o wzrost tej opłaty, zarówno w chwili obecnej, jak i po zamknięciu obiektu.

Podjęte w bieżącym roku działania zmierzające do zmiany granic miasta Różan mają służyć m.in. stworzeniu doskonale zlokalizowanej strefy inwestycyjnej, przy drodze krajowej nr 61. Gmina Różan stała się bowiem w ostatnim czasie obiektem zainteresowania poważnych inwestorów. Od powodzenia negocjacji w sprawie ulokowania np. centrum logistycznego, stacji dystrybucji gazu itp., będzie zależeć nasz wspólna przyszłość.

Ogromną nadzieją napawa ponadto ilość kontynuowanych i nowo rozpoczętych inwestycji w budownictwie mieszkaniowym jednorodzinnym. Uzbrajanie terenów pod takie inwestycje jest jednym z priorytetów władz Gminy i zaczyna przynosić wymierne efekty. Powstają kolejne osiedla domów, co pozwala na ostrożny optymizm, jeśli chodzi o saldo migracji i spadek liczby mieszkańców gminy.

Raport ma charakter ogólny. Wszystkie szczegółowe dane dotyczące realizacji zadań gminy znajdują się w sprawozdaniach przyjmowanych przez radę miejską. Rolą burmistrza nie jest ich kopiowanie do raportu.

Burmistrz Gminy Różan
(-) Piotr Świdorski